

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ

Ministarstvo održivog razvoja i turizma

NAZIV PROPISA

Predlog Akcionog plana za borbu protiv degradacije zemljišta i ublažavanja posljedica suše Crne Gore (MNAP)

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Crna Gora je ratifikovala **Konvenciju Ujedinjenih nacija o borbi protiv dezertifikacije (UNCCD)** 2007. godine, čime je preuzela obavezu sprovođenja i izvještavanja obaveza iz Konvencije u skladu sa njenim ciljevima i to u smislu održivog upravljanja zemljištem i prevencije degradacije zemljišta. UNCCD Konvencija je 2007. godine donijela novu **Strategiju za unaprijeđenu implementaciju za period 2008-2018**, i uputila zahtjev zemljama članicama da svoje Nacionalne Akcione Programe (NAP) za implementaciju Konvencije usaglase sa 10-godišnjom Strategijom. Ministarstvo održivog razvoja i turizma kao institucija u čijoj se nadležnosti nalazi UNCCD konvencija, uz podršku Programa Ujedinjenih nacija za životnu sredinu UNEP, kancelarija u Beču, je pokrenulo izradu **Nacionalnog akcionog plana za borbu protiv degradacije zemljišta i ublažavanja posljedica suše u Crnoj Gori (MNAP)** koji je usaglašen sa pomenutom Strategijom za unaprijeđenu implementaciju za period 2008-2018.

Zemljište Crne Gore predstavlja izuzetno osjetljiv i ranjiv resurs kojim se mora raspolagati sa osobitom pažnjom. Izazovi sa kojima se Crna Gora suočava na polju zaštite zemljišta i održivim upravljanjem zemljištem obuhvataju nekolike oblasti koje se odnose na: Promjenu namjene zemljišta odnosno urbanizaciju, izgradnju industrijskih i drugih infrastrukturnih objekata; Degradaciju zemljišta kroz eksploataciju mineralnih sirovina (šljunak, pijesak, rude); Različite oblike zagađenja (industrijsko, poljoprivredno, otpadne vode) koji mijenjaju hemijske, fizičke i biološke karakteristike zemljišta; Proces erozije kao posljedice nekoordinisanog upravljanja zemljištem i gubitka biodiverziteta, kao i nerealizovanje mjera vezanih za sprečavanje erozije; Ekstremni događaji (suše, toplotni talasi, jake kiše i poplave, uticaj porasta mora što dovodi do erozije u primorskom dijelu Crne Gore); Neadekvatne katastarske podatke. NAP za borbu protiv dezertifikacije/degradacije zemljišta predlaže opšte smjernice i mehanizme koji se trebaju uzeti u obzir u svim budućim aktivnostima koje se tiču zaštite zemljišta na području Crne Gore.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Usvajanjem Nacionalnog akcionog plana za borbu protiv degradacije zemljišta i ublažavanja posljedica suše u Crnoj Gori (MNAP) se ispunjava obaveza preuzeta ratifikacijom UNCCD konvencije. Nacionalni plan borbe protiv dezertifikacije je obavezujuća odredba Zakona o životnoj sredini (2008), kojim je propisano da će Vlada, saglasno principima i ciljevima nacionalnog i socijalnog razvoja, međunarodne saradnje i

integracija, donijeti Nacionalni plan borbe protiv dezertifikacije sa Akcionim planom. Cilj Nacionalnog plana je da indentifikuje činioce koji doprinose dezertifikaciji i zagađivanju zemljišta i mjere neophodne za borbu protiv dezertifikacije. Predviđeno je njegovo donošenje za period od šest godina. Definisana je i Akcioni plan kao skup mjera i aktivnosti za sprovođenje Nacionalnog plana, sa utvrđenim rokovima za izvršenje i nosiocima poslova. Programom rada Vlade usvajanje ovog dokumenta je predviđeno u četvrtom kvartalu 2015. godine.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

Preferirana opcija je usvajanje dokumenta čime bi se potvrdila posvećenost Crne Gore u sprovođenju obaveza preuzetih ratifikacijom UNCCD konvencije kao i posvećenost ka prevenciji rastućeg problema degradacije zemljišta kao neprocjenjivo važnog resursa za održivi razvoj jedne zemlje. „Status quo“ opcija nije u skladu sa međunarodnim obavezama koje je Crna Gora preuzela i nije u skladu sa ciljevima održivog razvoja kojima je Crna Gora posvećena. Takođe, projekat u okviru koga je MNAP dokument pripremljen, i za čije je sprovođenje dobijena finansijska podrška od strane Globalnog fonda za životnu sredinu (GEF), predviđa usvajanje dokumenta od strane Vlade Crne Gore.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti,
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija;
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Usvajanjem Nacionalnog akcionog plana za borbu protiv degradacije zemljišta i ublažavanja posledica suše u Crnoj Gori (MNAP) se postižu pozitivni efekti unaprijeđenja stanja u oblasti prevencije degradacije zemljišta. To se postiže prevashodno kroz unaprijeđenju analizu postojećeg stanja i uzroka degradacije zemljišta, kao i glavnih potencijalnih uzroka degradacije koji se očekuju u budućnosti. Sistematizacija i sveobuhvatni pristup u tretiranju zemljišta kao jedinstvenog resursa je od ogromnog značaja za buduće aktivnosti u planiranju i upravljanju od strane svih institucija i subjekata u čijoj nadležnosti se nalazi pitanje zemljišta. To su prije svega Ministarstvo održivog razvoja i turizma, Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja, Agencija za zaštitu životne sredine, Zavod za hidrometeorologiju i seizmologiju, Biotehnički fakultet, lokalne samouprave i ostali relevantni subjekti i institucije. Akcioni plan, koji je sastavni dio dokumenta, ima cilj da ukaže na buduće aktivnosti čijim bi se sprovođenjem unaprijedilo postojeće stanje u ovoj oblasti. Akcioni plan, ipak, uzima u obzir ograničenja koja postoje u pogledu budžetskog kapaciteta kojim država raspolaže, a koja su namijenjena za pitanja životne sredine i zemljišta i ne podrazumijeva dodatna budžetska izdvajanja. Istim se više prepoznaje prostor za efikasniju upotrebu postojećih sredstava i daje pregled mogućih dodatnih izvora finansiranja koja postoje na međunarodnom planu. Ovim pristupom se otvara mogućnost da se u narednom periodu unaprijedi broj i kvalitet aktivnosti namijenjenih za borbu protiv degradacije zemljišta u Crnoj Gori. Dokumentom se ne predviđa stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu niti dodatna administrativna opterećenja i biznis barijere.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?;
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti;
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti;

- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?;
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?;
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?;
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda?;
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti;
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?;
- Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti.

Usvajanjem Nacionalnog akcionog plana za borbu protiv degradacije zemljišta i ublažavanja posledica suše u Crnoj Gori (MNAP) ne iziskuju se dodatna finansijska sredstva iz budžeta Crne Gore. Takođe, istim nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih bi dalje proistekle finansijske obaveze.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako;
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije);
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni, Obrazložiti

U toku pripreme Nacionalnog akcionog plana za borbu protiv degradacije zemljišta i ublažavanja posledica suše u Crnoj Gori (MNAP) isti je bio predmet sveobuhvatnog i intezivnog procesa konsultacija zainteresovanih strana. U toku pripreme dokumenta konsultovani su svi relevantni subjekti u oblasti degradacije zemljišta: Ministarstvo održivog razvoja i turizma, Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja, Agencija za zaštitu životne sredine, Zavod za hidrometeorologiju i seizmologiju, Zavod za statistiku Crne Gore, JU Zavod za geološka istraživanja, Uprava za nekretnine, JP Morsko dobro, JP Nacionalni parkovi Crne Gore, Institut za javno zdravlje, Biotehnički fakultet, Univerzitet Donja gorica, Univerzitet Mediteran, Zajednica opština Crne Gore, lokalne samouprave, i nevladine organizacije koje se bave ovom temom.

U toku jednogodišnje pripreme dokumenta organizovane su dva sastanka zainteresovanih strana (u aprilu i oktobru 2014. godine), kao i dva kruga konsultacija putem dostavljanja na misljenje/komentare. Dokument je u skladu sa Uredbom o postupku i načinu sprovođenja javne rasprave ("Službeni list Crne Gore", broj 12/12) bio predmet javne rasprave koja je okončana 12. januara 2015. godine. Svi komentari zainteresovanih strana koji su dobijeni u procesu konsultacija zainteresovanih strana i javnosti su uvršteni i čine sastavni dio teksta Nacionalnog akcionog plana za borbu protiv degradacije zemljišta i ublažavanja posledica suše u Crnoj Gori (MNAP).

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa? Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

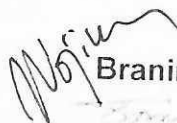
Prepreka za implementaciju propisa nema, jer se istim utvrđuju opšte obaveze i ciljevi zaštite zemljišta U Crnoj Gori.

Glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva jeste realizacija obaveza koje su predviđene Akcionim planom koji predstavlja skup mjera i aktivnosti za sprovođenje Nacionalnog plana, sa utvrđenim rokovima za izvršenje i nosiocima poslova.

Za monitoring primjene Nacionalnog akcionog plana za borbu protiv degradacije zemljišta i ublažavanja posledica suše u Crnoj Gori (MNAP) biće zaduženo Ministarstvo održivog razvoja i turizma i sve ostale institucije prepoznate Akcionim planom.

Podgorica, 22.06.2015. godine

MINISTAR

Branimir Gvozdenović